

SMPS Järvipelastusseurojen yhteistoimintasopimusten mukainen vuosikorvaus

SMPS järvipelastusyhdistysten anomus 14.5.2018 avustuskorvausten korotuksista vuosille 2018 ja 2019:

Taustaa

Suomen Meripelastusseura (SMPS) on valtakunnallinen meri- ja järvipelastusyhdistysten keskusjärjestö. Täysin vapaaehtoinen toiminta on merkittävä osa valtakunnallista pelastuspalvelua. SMPS:n miehistöt auttavat vesilläämme vuosittain noin 3000 ihmistä. Pelastustehtäviä hoidetaan sekä itsenäisesti että viranomaisten tukena. Avunsaajista pääosan muodostavat huviveneilijät. Vapaaehtoisyksiköiden ympärivuorokautinen päivystys avovesikaudella sisältää vuositason yli 750 miestyövuotta. SMPS kouluttaa kaikki pelastusmiehistönsä jäsenet. Lisäksi SMPS edistää toiminnallaan veneilyturvallisuutta ja hyvää merimiestapaa.

Alueellamme toimivat SMPS paikallisyhdistykset ovat Iisalmen Järvipelastusyhdistys, Keski-Savon Järvipelastajat, Konneveden Järvipelastajat, Kuopion Järvipelastajat, Sisä-Savon Järvipelastajat, Nilakan pelastusasema ja Viitasaa- ren Järvipelastajat.

Avustuskorvausten tason nosto

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen talousarviossa on varattu järvipelastuksen avustuksiin kuluvalle vuodelle yhteensä 20 000 euroa kuten aikaisemminkin. Liitteenä oleviin tunnuslukuihin (kolmen vuoden käyttökulujen keskiarvot) perustuen anomme avustussumman korottamista vuosille 2018 ja 2019. Anomamme summa 38 000 euroa.

Perustelut anomallemme korotukselle

A) Polttoainekulut.

Trossista ja avustustehtävistä saadut korvaukset kattavat pääsääntöisesti tehtävällä olleen aluksen polttoainekulut, mutta pelastustoimen kanssa suoritettavista yhteistehtävistä on ennen tätä avustussopimuskäytäntöä laskutettu tuntiperusteisesti. Tämä johti aiemmin osaltaan siihen, että järvipelastusyksiköitä ei ”kulujen pelossa” otettu mukaan tehtävälle. Nykyinen korvauskäytäntö onkin selvästi lisännyt pelastuslaitoksen ja järvipelastuksen yhteistyötä, sillä tehtävälähdön johtajan ei ole tarvinnut miettiä kustannuksia. Toisin sanoen hän pystyy helpommin tekemään päätöksen riittävästä kalustosta, jolla tehtävän saa suoritettua menestyksekkäästi. Järvipelastajien rooli vesistöllä tapahtuvien onnettomuuksien pelastustehtävissä liittyy usein varsinaisen pelastustyön lisäksi ns. jälkivahingon torjuntaan. Pelastustoimen yksiköt pystyvät vapautumaan tehtävältä nopeammin, kun järvipelastus suorittaa mm. pitkäkestoiset hinaukset satamaan.

B) Huolto

Pelastusalusten tulee olla toimintavarmoja, minkä vuoksi niiden huoltoon ja kaluston ylläpitoon kiinnitetään jatkuvasti erityistä huomiota. Ajoittain tämä edellyttää yhdistyksiltä myös investointeja.

C) Valmius ja varallaolo

Varallaolosta ei makseta pelastuslaitoksen sopimuksen lisäksi muuta korvausta, joten jatkuvan valmiuden ylläpito avovesikaudella on pääsyyntä alusten kuluihin. Varallaolo ja valmiuden ylläpitäminen pitävät sisällään mm. harjoitte-

14.11.2018

lun, koulutuksen ja partioajat. SMPS:n koulutusjärjestelmä edellyttää alusten miehistöiltä tiettyä määrää koulutuksia, jotta kyky toimia pelastusaluksen miehistössä on riittävä. Kyseisen taitojen ylläpitämiseksi alukset miehistöineen ovat mukana lähes kaikissa yhteisissä pelastusharjoituksissa.

D) Ennaltaehkäisevä toiminta ja valistus

Mitä enemmän järvipelastajat ovat näkyvillä vesistöillä sekä veneilyyn ja vapaa-aikaan liittyvissä tapahtumissa, sitä paremmin pystytään valistamaan ihmisiä turvallisesta vesillä liikkumisesta.

Tarvittaessa annamme lisätietoja ja olemme myös valmiit esittelemään lautakunnalle toimintaamme.

Pelastuspäällikkö Erkki Asikainen 5.11.2018:

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta päätti 4.5.2016 kokouksessaan 1) hyväksyä valtakunnalliset pelastustoimen ja Suomen Meripelastusseuran yhteistoiminnan mallisäännöt käyttöön, 2) oikeuttaa pelastusjohtajan allekirjoittamaan Pohjois-Savossa toimivien Järvipelastusyhdistysten kanssa uuden yhteistoimintasopimuksen mallisääntöjen pohjalta ja 3) vuoden 2016 Järvipelastusseurojen valmiuskorvauksen suuruudeksi 20.000 €.

Ennen vuotta 2016 pelastuslaitos ei ole maksanut Järvipelastusyhdistysten valmiudesta vuosikorvausta, vaan pelastuslaitos suoritti korvauksen yhdistyksille pelastustoiminnan johtajan erikseen tilaamista sammutus- ja pelastustoiminnan avustustehtävistä. Aiemmin Järvipelastusyhdistykset ovat saaneet kunnilta vuosivastuuja, mutta eivät enää aluepelastuslaitoksen aikaan. Naapuripelastuslaitokset maksavat vuosittaisia valmiuskorvauksia Järvipelastusseuroille 10.000–30.000 €/v (2016).

Valmiuskorvaus 20.000 € jaettiin vuonna 2016 Pohjois-Savon pelastuslaitoksen alueella toimivien kuuden Järvipelastusyhdistyksen kesken: Iisalmen seudun Järvipelastusyhdistyksen, Keski-Savon (Varkaus), Konneveden, Kuopion, Sisä-Savon (Suonenjoki) ja Viitasaaren (Keitele, Nilakka) Järvipelastajien toiminnan suhteessa. Yhteistoimintasopimuksen mukaan pelastuslaitos suorittaa yhdistykselle mainitun valmiuden ylläpitämiseksi ja tehtävien hoitamisesta korvausta, mutta ei enää maksa pelastustoiminnan tehtävien kuluja kuten aikaisemmin. Tämän lisäksi Pohjois-Savon pelastuslaitos antaa Järvipelastusyhdistyksille tarpeellisen määrän Virve-päätelaitteita ja muuta pelastuskalustoa käyttöön sopimuksen mukaan.

Valmiuskorvaus on ollut 20.000 € myös vuosina 2017 ja 2018. Vuotuiset pelastuslaitoksen maksamat Järvipelastusseurojen Virve-päätelaitteiden käyttökustannukset ovat n. 3.000 €. Vuonna 2018 pelastuslaitos on hankkinut jokaiselle sopimuskumppanina toimivalle Järvipelastusyhdistykselle rankalaudan potilaiden siirtoon sekä pienoispalopumpun kalustoineen yhteensä hintaan 7.000 €.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksella 26.4.2018 pidetyn kevätkokouksen jälkeen SMPS:n Pohjois-Savon alueen paikalliset Järvipelastusyhdistykset tekivät 14.5.2018 anomuksen Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnalle avustuskorvausten korotuksesta 38.000 €:on vuosille 2018 ja 2019 sekä siihen liittyvän laskelman alusten käyttö- ja ylläpitokuluista (liitteet). Esitetty korvaussumma on kolmen vuoden kaikkien Järvipelastusyhdistysten alusten toimintakulujen keskiarvo. Anomuksen perusteluissa paikallisyhdistykset toteavat, että nykyi-

14.11.2018

57 §

nen korvauskäytäntö onkin selvästi lisännyt pelastuslaitoksen ja järvipelastuksen yhteistyötä, sillä pelastustoiminnan johtajan ei ole tarvinnut miettiä kustannuksia. Samalla Järvipelastusyhdistysten alukset on voitu ilman tilanteessa tehtävää ennakkopäätöstä liittää suoraan hätäkeskuksesta hälytettävään vesistöalueiden onnettomuusvasteisiin.

Järvipelastusyhdistysten esittämä vuosikorvauskorotus on suuri. Kulujen selvittämiseksi ja korvauksen korottamistarpeen selventämiseksi pidettiin pelastusjohtajan ja pelastuspäällikön sekä Järvipelastusyhdistysten edustajien kanssa kokous 26.9.2018, jossa keskusteltiin yhdistysten toiminnasta ja vuosikorvauksen korottamismahdollisuuksista. Kokouksessa todettiin pelastuslaitoksen puolelta, että korotusmahdollisuus on vain talousarvion kasvuprosentin mukainen 2 %. Tehtävämäärien tarkastelun jälkeen korotusprosentti olisi kuitenkin 5 %.

Järvipelastusyhdistysten suorittamat kiireettömät tehtävät vähentävät osittain pelastuslaitokselle tulevia tehtäviä.

Vaikutusten arviointi	Vuosikorvaus mahdollistaa osaltaan vapaaehtoisten Järvipelastusyhdistysten olemassaoloa sekä tehostaa lähimmän ja tarkoituksenmukaisen avun hälyttämistä, jolloin ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman pieniksi.
Esitys	Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta päättää hyväksyä Pohjois-Savon pelastuslaitoksen kanssa yhteistoimintasopimusten tehneiden Järvipelastusyhdistysten anomuksen valmiuskorvauksen korottamisesta 5 % eli yhteensä 1.000 € vuodelle 2018.
Liitteet	1 5424/2018 Järvipelastusyhdistysten esitys korvauksesta vuodelle 2018
	Valmistelija Erkki Asikainen puh. +358 17 18 8102 etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi
Päätösehdotus	Pelastusjohtaja Jukka Koponen Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta päättää hyväksyä Pohjois-Savon pelastuslaitoksen kanssa yhteistoimintasopimusten tehneiden Järvipelastusyhdistysten anomuksen valmiuskorvauksen korottamisesta 5 % eli yhteensä 1.000 € vuodelle 2018.
Päätös	Aluepelastuslautakunta hyväksyi Pohjois-Savon pelastuslaitoksen kanssa yhteistoimintasopimusten tehneiden Järvipelastusyhdistysten anomuksen valmiuskorvauksen korottamisesta 5 % eli yhteensä 1.000 € vuodelle 2018.

Pohjois-Savon pelastuslaitos
Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta

Pöytäkirja

8/2018

4 (4)

14.11.2018

57 §